

Inleiding

Terwijl deze nieuwsbrief geschreven wordt volgen de berichten over geweld over en weer tussen Israëli's en Palestijnen elkaar in hoog tempo op. Dat kan niet als een verrassing komen. In maart brachten de EU vertegenwoordigers in Ramallah een rapport uit over de situatie in Jeruzalem. Daarin wordt reeds geschreven over een dreigende vicieuze cirkel van geweld. Zij stellen dat als er niets gedaan wordt aan de oorzaken van de Palestijnse onvrede en frustratie het verder zal escaleren. De vertegenwoordigers komen met een groot aantal aanbevelingen om het tij te keren. Hoe kan het dat er vanuit Europa geen follow-up gegeven aan dit rapport van de eigen mensen ter plaatse?¹

Amira Hass omschrijft het geweld als ontstaan door acties van de "lost generation of Oslo": jongeren die 20 jaar na de Oslo akkoorden zien dat er nog steeds niets is veranderd en die de status quo niet langer accepteren.²

In plaats van een opsomming van gebeurtenissen zullen we in deze nieuwsbrief een aantal reacties vermelden van Israëliische opiniemakers en enkele feiten belichten, die mede het klimaat hebben veroorzaakt waarin dit geweld kon ontstaan.

Eén ding staat voor ons voorop: elke gewonde, elke dode is er een te veel.

Ontwikkelingen in Israël en Palestina

Reacties op de huidige golf van gewelddadig verzet:

Ha'aretz in een hoofdartikel: We moeten nu luisteren naar Abbas, die ongeveer de enige verstandige en redelijke stem laat horen in de regio als hij zegt: "Iedereen die een oplossing zoekt zal proberen wrijving te voorkomen en kalmte te herstellen, tenzij hij andere plannen heeft."

Amira Hass (Ha'aretz): "Zij die spreken over opruiing onderschatten de invloed van Israëliische soldaten die Palestijnse burgers doden. Bijvoorbeeld de gevallen van Ahmed Khatatbeh uit Beit Furik en Hadil Hashla-

mun uit Hebron, waarvan het leger zegt dat ze werden neergeschoten nadat ze soldaten aanvielen. Onafhankelijk onderzoek toont aan dat zo'n aanval nooit heeft plaatsgevonden." Zij zegt ook dat Abbas machteloos is bij de huidige onrust.

Rabbi Shimon Ba'adani zei in een interview: "Natuurlijk hebben Joden die de Tempelberg bezochten de huidige onrust opgestookt."

Gideon Levy (Ha'aretz): "Zelfs Mahatma Gandhi zou de redenen begrijpen voor deze uitbarsting van Palestijns geweld. Jarenlang kon Israël doen wat het wilde zonder een prijs er voor te betalen. ... Israël dacht dat bijna elke week een jongen of tiener door militairen gedood kon worden en dat de Palestijnen rustig zouden blijven."

Daniel Seidemann (advocaat): „De Palestijnen begrijpen de angst van Israëliërs niet. Maar de Israëliërs begrijpen weer niet hoe ongelooflijk vernederd de Palestijnen zich voelen. Natuurlijk, het geweld ontstaat vaak door de Tempelberg. Maar wat het in leven houdt, is de afwezigheid van hoop en een toekomst. Oost-Jeruzalem bestaat uit 300.000 mensen zonder rechten”, zegt hij. „Zolang het bezet is, zal er verzet zijn.”

Yossi Melman (Jerusalem Post): "Binnen het leger en de veiligheidsdienst zeggen ze al tijden dat herstarten van het diplomatieke proces de enige effectieve manier is om de woede, de wanhoop en de frustratie van de Palestijnen te stoppen. Maar de Netanyahu/Ya'alon/Bennet regering is doof voor de aanbevelingen van de veiligheidsmensen, de oppositie en de internationale gemeenschap."³

Feiten die het huidige klimaat mede veroorzaakten:

B'Tselem rapporteert over wraakacties door kolonisten, na de moord op het Israëliische echtpaar Eitam and Naama Henkin. Daarbij zijn op diverse plaatsen olijfgaarden zijn vernield en werden stenen gegooid naar Palestijnen. Het Israëliische leger kwam niet tussenbeide, maar begeleidde de kolonisten.⁴

De 18-jarige Hadeel al-Hashlamoun is door militairen bij een checkpoint bij Hebron doodgeschoten. Zij werd

Doelstellingen van het CDA Ledenberaad Midden-Oosten

- 1 Discussie binnen het CDA op gang brengen, om te komen tot een breed gedragen standpunt over het Midden-Oosten conflict, waarbij het rapport "Een rechtvaardige aanpak" (2003) het uitgangspunt vormt.
- 2 Via het CDA het regeringsbeleid ombuigen tot actief betrokken bij de pogingen van de EU en het "Kwartet" (VS, VN, Rusland, EU) om een doorbraak te bewerkstelligen in het vredesproces, op basis van het internationaal recht, zoals o.a. vastgelegd in de VN resoluties 242 en 338. Dit betekent dus actief werken aan een twee-staten oplossing met als uitgangspunt de grenzen van 1967.
- 3 Het CDA moet bewerkstelligen dat de regering druk uitoefent op de regering van Israël, waarbij sancties niet uitgesloten worden, teneinde een snelle verbetering van de situatie op de grond te bereiken. Die verbetering houdt o.m. in: volledige stop op nederzettingen-bouw, inclusief Oost-Jeruzalem, geen deportaties, vrij verkeer op de Westoever, eerlijke waterdistributie en opheffing blokkade Gaza.

door tien kogels getroffen. Het leger beweerde dat zij met een mes aanviel. Videobeelden bewijzen dat daar geen sprake van was. Bij de autopsie bleek dat er nog geschoten werd terwijl zij al op de grond lag.⁵

De 13-jarige Abed a-Rahman Abdallah werd dodelijk geraakt door een scherpschutter van het leger, terwijl hij stond te kijken naar een demonstratie. Het leger heeft toegegeven dat het “een vergissing” was.⁶

De organisatie Kerem Navot meldt in een rapport dat ongeveer een derde van de Westoever gesloten is voor Palestijnen, omdat het militaire trainingsgebieden zouden zijn. Op veel terreinen wordt echter nooit getraind. Wel worden regelmatig stukken alsnog vrijgegeven voor uitbreiding van nederzettingen.⁷

Ir Amim beschrijft in het rapport *Displaced in their own City* de situatie van de Palestijnen in Oost-Jeruzalem. Ir Amim constateert dat de scheidingsmuur diverse Palestijnse wijken heeft geïsoleerd van de rest van de stad en van de Westoever. Israël neemt praktisch geen verantwoordelijkheid voor die wijken. Het rapport concludeert daarover: “De realiteit die in dit rapport beschreven wordt is rampzalig voor de Palestijnen en brengt grote schade toe aan de leefbaarheid van Jeruzalem, de fundamenteën van de Israëlische samenleving en elke toekomstige politieke oplossing.”⁸

VN-organisatie OCHA meldt in een rapport dat er meer dan 11.000 slooporders op uitvoering wachten in Area C van de Westoever (Palestijns gebied onder Israëlisch bestuur). Dit betreft in totaal zo'n 13.000 bouwwerken en andere constructies. Reden: er zijn geen bouwvergunningen. Maar die worden door het Israëlische bestuur op politieke gronden ook amper gegeven: van de 2020 aanvragen sinds 2010 zijn er slechts 33 goedgekeurd. Aanvragen van nederzettingen worden vrijwel steeds goedgekeurd.⁹

Internationale ontwikkelingen

Eind september vond er in New York een vergadering plaats van 'het Kwartet', aangevuld met vertegenwoordigers van een aantal andere landen. Tijdens die bijeenkomst heeft Frankrijk aangekondigd opnieuw te kijken naar een resolutie in de Veiligheidsraad over de nederzettingen.¹⁰

Het Europees Parlement heeft een motie aangenomen waarin nogmaals wordt benadrukt dat alle overeenkomsten met Israël niet gelden voor de nederzettingen. Het veroordeelt de voortdurende uitbreiding van nederzettingen en roept op tot een actievere rol van de EU om het vredesproces te stimuleren.¹¹

Brazilië heeft bezwaar tegen de benoeming van Danny Dayan als nieuwe ambassadeur van Israël. Dayan was eerder voorzitter van de raad van de nederzettingen.¹²

Ontwikkelingen in Nederland

Binnenkort staat opnieuw samenwerking tussen Amsterdam en Tel Aviv op de agenda van de gemeenteraad. Al is een officiële stedenband van de baan, ook de huidige samenwerkingsplannen kunnen op veel kritiek rekenen. Een petitie heeft al meer dan 2000 handtekeningen.¹³

In antwoord op vragen van de Kamerleden Sjoerdsma en Van Bommel bevestigt minister Koenders dat het Israëlische leger landbouwgronden in de omgeving van Bethlehem heeft vernield. Nederland heeft destijds € 40.000 bijgedragen aan de ontwikkeling van het gebied. Argument voor de vernieling is dat er geen vergunning was afgegeven voor de ontwikkeling. Volgens de internationale gemeenschap is opwaardering van landbouwgronden niet vergunningplichtig.¹⁴

Ontwikkelingen in het CDA

Het najaarsnummer van CDA.nl bevat een dubbel-interview tussen de CDA-woordvoerder buitenland in de Tweede Kamer Raymond Knops en de voorzitter van het CDA Ledenberaad Midden-Oosten Jan Elshout. In het interview maakt Knops melding van zijn bezoek aan Israël en Palestina. Als één van de knelpunten ziet hij het militaire regime in grote delen van de westoever, waardoor normale rechtsgang niet mogelijk is. Hij noemt ook zijn bezoek aan een christelijke Palestijnse boer, die al jarenlang strijd voert om zijn voorvaderlijk land te houden. Door het Israëlische bestuur is hij afgesloten van water en elektriciteit en werden de olijfbomen op zijn land omgehakt. Terecht constateert Knops: “Deze handelswijze [van de Israëlische overheid] is o.i. onaanvaardbaar.” Er zijn honderden vergelijkbare gevallen. Wat gaan we er aan doen?¹⁵

1 <http://www.theguardian.com/world/2015/mar/20/jerusalem-at-boiling-point-of-polarisation-and-violence-eu-report>

2 <http://www.haaretz.com/news/diplomacy-defense/.premium-1.679758>

3 NRC 13 oktober 2015, pagina 3

4 http://www.btselem.org/press_releases/20151008_soldiers_provide_security_to_vigilante_settlers

5 <http://www.haaretz.com/misc/article-print-page/.premium-1.678685>

6 <http://www.haaretz.com/news/diplomacy-defense/.premium-1.678885>

7 <http://www.haaretz.com/misc/article-print-page/.premium-1.677426>

8 <http://972mag.com/resource-displaced-in-their-own-city/109725/>

9 http://www.ochaopt.org/documents/demolition_orders_in_area_c_of_the_west_bank_en.pdf

10 <http://www.haaretz.com/news/diplomacy-defense/.premium-1.679785>

11 <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=MOTION&reference=P8-RC-2015-0836&language=EN>

12 <http://www.theguardian.com/world/2015/sep/21/brazilians-reject-israel-nominee-ambassador-over-west-bank-ties>

13 https://secure.avaaz.org/nl/petition/Amsterdam_tegen_samenwerking_met_Tel_Aviv

14 <https://zoek.officiëlebezoekingen.nl/ah-tk-20142015-3314.html>

15 CDA.nl, oktober 2015, blz. 26/27